

ΓΕΥΜΑ ΜΕ ΤΗΝ «Κ»

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

ΙΣΤΟΡΙΑ

ΠΑΙΔΕΙΑ

ΙΔΕΕΣ

ΥΓΕΙΑ

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

ΜΟΔΑ

ΑΘΛΗΤΙΚΑ

ΚΑΙΡΟΣ

Ο Καλλικράτης και ο Ρομπέν των δήμων

Ελληνες αιρετοί σε χώρες της Ε.Ε. μιλούν για το μοντέλο λειτουργίας των (εκεί) ΟΤΑ και σχολιάζουν την εικόνα της χώρας μας

Της **ΕΛΕΝΑΣ ΚΑΡΑΝΑΤΗ**

Η διαφάνεια στη διαχείριση του χρήματος του πολίτη, ένα ευέλικτο και άμεσο φοροεπιπρακτικό σύστημα, αλλά και η «αλληλεγγύη» ανάμεσα στους δήμους, είναι τα μυστικά επιτυχίας ΟΤΑ χωρών της Ευ-

ρώπης, όπως λένε στην «Κ» Έλληνες που ζουν στο εξωτερικό και διατρέπουν ως εκπρόσωποι της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Την ώρα που ο «Καλλικράτης», το σχέδιο συνενώσεων δήμων βρίσκεται στο επίκεντρο συζητήσεων και αντεγκλήσεων, π. χ. στη Σουηδία (χώρα με 290 δήμους) ο θε-

σμός του «Ρομπέν των Δήμων» είναι αρωγός στους ασθενέστερους ΟΤΑ - «το ζήτημα είναι ο δήμος να βρίσκεται κοντά στον πολίτη». Στη Γερμανία, οι δήμοι επιτελούν ουσιαστικό έργο αφού στις αρμοδιότητές τους είναι η δημόσια ασφάλεια, η πρόνοια, η κατασκευή δρόμων. Δή-

μαρχος στην Αγγλία, επισημάνει τη σπουδαιότητα των πεζοδρομήσεων και της ανακύκλωσης και ο πρόεδρος του Δικτύου Ελλήνων Αιρετών στην Ε. Ε. κ. Γ. Κοντορίνης τονίζει την πρόσβαση του πολίτη στα οικονομικά του δήμου του - όλοι ξέρουν ποια χρήματα πηγαίνουν πού.

Και βέβαια, οι ξενιτεμένοι Έλληνες αιρετοί σχολιάζουν την επικαιρότητα: «Ναι, ντρεπόμαστε και λυπούμαστε πολύ για τις επιθέσεις που δέχθηκε η Ελλάδα το τελευταίο διάστημα», αλλά «φαιίνεται ότι ξοδεύαμε ως κράτος περισσότερα από όσα μπορούσαμε».

Οι ισχυροί βοηθούν τους οικονομικά ασθενέστερους

Γιώργος Κοντορίνης, δήμ. σύμβουλος Σόλας (Σουηδία), πρόεδρος δικτύου Ελλήνων Αιρετών στην Ε.Ε.

Στην Τοπική Αυτοδιοίκηση της Σουηδίας είναι θεσμοθετημένο ένα σύστημα «Ρομπέν των δήμων». Σε τι συνίσταται: οι οικονομικά ισχυροί ΟΤΑ είναι υποχρεωμένοι να προσφέρουν ένα μέρος των εσόδων τους στους πιο «αδύναμους» δήμους. Εξ ου και το «Ρομπέν».

«Η εμπειρία μου στη σουηδική αυτοδιοίκηση μετρά από το 1992 και αυτό που μου έχει κάνει ιδιαίτερα θετική εντύπωση είναι η διαφάνεια στο δημόσιο χρήμα. Είναι σημαντικό ότι ο κάθε πολίτης μπορεί ανά πάσα στιγμή να έχει πρόσβαση στα οικονομικά των δήμων», λέει στην «Κ» ο κ. Κοντορίνης και επισημάνει ότι η νέα διοικητική μεταρρύθμιση στην Ελλάδα θα πρέπει να συνοδεύεται και με μια μεταρρύθμιση στο φοροεπιπρακτικό σύστημα των δήμων.

Σύμφωνα με τον ίδιο, η πολιτική των συνενώσεων φαίνεται να έχει αποδώσει στη Σουηδία, η οποία σήμερα αριθμεί 290 δήμους και 20 νομαρχίες.

Υποστηρίζει ότι οι αρμοδιότητες των ΟΤΑ Α' βαθμού όχι μόνο στη Σουηδία αλλά σε όλες τις σκανδιναβικές χώρες είναι ουσιαστικές και δίνουν πραγματικά τη δυνατότητα στον δήμαρχο να λύσει τα σημαντικά προβλήματα της πόλης. «Είναι αρκετά αποκεντρωμένο το μοντέλο στη Σουηδία και ο δήμος βρίσκεται πολύ κοντά στον πολίτη», λέει ο κ. Κοντορίνης.

Το μοντέλο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στα προηγμένα Ευρωπαϊκά κράτη είναι αποκεντρωμένο, ενώ ο δήμος βρίσκεται πολύ κοντά στον πολίτη.

Σημαντικό έργο η ανακύκλωση και οι πεζοδρομήσεις

Ελευθέριος Σάββα, δήμαρχος Enfield, Λονδίνο.

Μόνιμος κάτοικος Λονδίνου τα τελευταία 60 χρόνια, με δώδεκα χρόνια υπηρεσίας σε βρετανικό δήμο, ο Έλληνοκύριος Ελευθέριος Σάββα είναι εδώ και ένα χρόνο δήμαρχος του Enfield. «Εντάξει, εδώ το δημοκρατικό αξίωμα -εκτός από τους μητροπολιτικούς δήμους- δεν επιβαρύνεται με μεγάλες ευθύνες, καθώς τις επιτελικές αρμοδιότητες έχει ο πρόεδρος του δημοτικού συμβουλίου», εξηγεί στην «Κ» ο κ. Σάββα. «Η θέση του δημάρχου είναι μάλλον μία τιμητική θέση που περιλαμβάνει δραστηριότητες όπως επισκέψεις σε νοσοκομεία και σχολεία, εγκαίνια κ.ά.».

Η εμπειρία του από τη λειτουργία της ελληνικής πρωτοβάθμιας αυτοδιοίκησης είναι μάλλον... φτωχή, καθώς είναι σε θέση να γνωρίζει -έως έναν βαθμό- μόνο τα πεπραγμένα του δήμου Χαλάνδριου, με τον οποίο έχει αδελφοποιηθεί ο δήμος του Enfield. «Αυτό που είχα την ευκαιρία να διαπιστώσω είναι ότι γίνεται μια καλή προσπάθεια στη διαχείριση και την ανακύκλωση των απορριμμάτων, ενώ σημαντικό έργο είναι και οι πεζοδρομήσεις»...

Ο δήμαρχος του Enfield δεν κρύβει τη δυσαρέσκεία του για τη διεύθυνση της Προστασίας και Ανάπτυξης της Ελλάδας, αλλά υπενθυμίζει ότι και η Βρετανία αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα, καθώς δανείστηκε τεράστια ποσά για να επιβιώσει. Πιστεύει ότι τις οικονομίες των κρατών τις έχουν καταστρέψει οι τράπεζες».

Οι δήμοι επιβάλλουν φόρους

Γρηγόρης Ζαρκάδας, δημοτικός σύμβουλος Φρανκφούρτης.

«Αν ένας Γερμανός διανοούμενος συναντήσει μ' έναν Έλληνα, δεν υπάρχει περίπτωση να μην γνωρίζει να του πει έστω και μία φράση από τον Όμηρο», λέει στην «Κ» ο κ. Ζαρκάδας, ο οποίος εκφράζει την πικρία του για τον τρόπο που διατρέφεται η χώρα τον τόσο στη Γερμανία όσο και σε άλλες χώρες του πλανήτη. «Ντρεπόμαστε και λυπούμαστε πολύ. Η ομάδα του SPD, του κόμματος στο οποίο ανήκω προσπαθεί να αποκορύσει με επιχειρήματα τις κατηγορίες ότι οι Έλληνες είναι κλέφτες και κορόιδεψαν την Ε.Ε. αλλά πιστεύω με δεν είναι εύκολο»...

Ο δημοτικός σύμβουλος Φρανκφούρτης, ο οποίος μετανάστευσε το 1964 στη Γερμανία ως βιο-

μηχανικός εργάτης είναι από το 1997 μέλος του δημοτικού συμβουλίου της πόλης και αισθάνεται περήφανος για το γεγονός ότι τουλάχιστον 40 Έλληνες είναι αιρετοί στο κρατίδιο της Εσθας. «Στη Γερμανία, οι δήμοι έχουν τη δυνατότητα να επιβάλλουν αυτόνομους φόρους, αλλά και να συμμετέχουν στον επιμερισμό της γενικής φορολογίας. Νομίζω ότι αυτό θα πρέπει κάποια στιγμή να εφαρμοστεί και στην ελληνική Αυτοδιοίκηση, ώστε επιτελούν οι δήμοι να έχουν οικονομική αυτοτέλεια».

Στη Γερμανία, οι ΟΤΑ Α' βαθμού είναι επιφορτισμένοι με σημαντικές αρμοδιότητες μεταξύ των οποίων η κατασκευή δρόμων και η λήψη συγκοινωνιακών μέτρων, η δημόσια ασφάλεια, η κοινωνική πρόνοια κ.ά.

Ουσιαστικές αρμοδιότητες

Ελευθέριος Πρεζαλής, δήμ. σύμβουλος Βιτσέντζα (Ιταλία), πρώην δήμαρχος Καμιζάνο.

«Μου δίνει μεγάλη ικανοποίηση να ξέρω ότι μπορώ να λύσω τα προβλήματα της περιοχής μου, να περπατώ στους δρόμους και να τους ξέρω όλους, αλλά και να με γνωρίζουν όλοι», λέει στην «Κ» ο Ελ. Πρεζαλής, πρώην δήμαρχος του Καμιζάνο, που αριθμεί 15.000 κατοίκους. Όταν πριν από 42 χρόνια πήγε στην Ιταλία για σπουδές Ιατρικής, ο κ. Πρεζαλής δεν φανταζόταν ότι θα εμπλεκόταν τόσο στενά με τα κοινά της γενικώς χώρας, στα οποία δραστηριοποιείται την τελευταία δεκαετία. Κατά τη διάρκεια της θητείας του στον δήμο (σήμερα είναι νομαρχιακός σύμ-

βουλος) ολοκλήρωσε τον πολεοδομικό σχεδιασμό της πόλης του Καμιζάνο, το οποίο ο ίδιος θεωρεί ως το σημαντικότερο έργο του.

Θεωρεί ότι οι Έλληνες δήμαρχοι δυστυχώς δεν έχουν ουσιαστικές αρμοδιότητες, για να επιλύσουν σοβαρά προβλήματα ούτε διαθέτουν εργαλείο της επιβολής και άμεσης εισπραχτικής φόρων. «Βέβαια και στην Ιταλία τη φορολογική δυνατότητα την έχει σχεδόν εξολοκλήρου το κεντρικό κράτος και σε περιορισμένο βαθμό οι περιφέρειες, οι επαρχίες και οι δήμοι».

Ο ίδιος ανησυχεί έντονα για την οικονομική κατάσταση της Ελλάδας και εκφράζει την απογοήτευσή του λέγοντας «φαιίνεται ότι ξοδεύαμε ως κράτος περισσότερα απ' όσα μπορούσαμε»...

Τα απόβλητα εργαστηρίων ΑΕΙ και οι νεροχύτες

Χωρίς έλεγχο η διαχείριση τοξικών ουσιών που χρησιμοποιούνται σε πειράματα

Της **ΙΩΑΝΝΑΣ ΦΩΤΙΑΔΗ**

Η διαχείριση (επικινδύνων) αποβλήτων από εργαστήρια πανεπιστημιακών σχολών έχει επικίνδυνο παρελθόν και ασαφές παρόν, καθώς η ασφαλής αποθήκευσή τους εν πολλοίς έγκειται στην ευσυνειδησία των εμπλεκόμενων, ενώ όπως λένε στην «Κ» πανεπιστημιακοί δάσκαλοι «έχουμε μειώσει την τοξικότητα ενώσεων που χρησιμοποιούνται από φοιτητές στα πειράματα».

Μόλις πριν από δέκα χρόνια όλα κατέληξαν στην αποδέχηση και κατ'επέκταση στον υδροφόρο ορίζοντα, λέει χαρακτηριστικά στην «Κ» πανεπιστημιακός, ενώ αυθεντικοί επιστήμονες συγκέντρωναν και αποθήκευαν μπουκαλάκια σε πανεπιστημιακούς χώρους περιμένοντας λύση στο πρόβλημα. Στα εργαστήρια πανεπιστημιακών τμημάτων, όπως για παράδειγμα στο Χημικό, γίνεται χρήση ουσιών με έντονη τοξικότητα. Αυτές οι ουσίες, αν καταλήξουν σε βιολογικό καθαρισμό, τον καταστρέφουν, όπως άλλωστε επιβαρύνουν και κάθε οικοσύστημα.

Η επεξεργασία των εργαστηριακών αποβλήτων, ωστόσο, βελτιώνεται χρόνο με τον χρόνο, καθώς οι διοικήσεις των πανεπιστημίων έκαναν τα πρώτα βήματα ακολουθώντας την κοινοτική νομοθεσία. Ιδιωτικές εταιρείες διαχειρίστηκαν απορριμμάτων αναλαμβάνουν την παραλαβή των αποβλήτων και την περαιτέρω ανακύκλωση, αξιοποίηση ή θερμοκαταστροφή τους, ωστόσο λόγω απουσίας ενός ελεγκτικού φορέα η επιτυχία των εργασιμάτων τους επαφίεται στην ευαισθησία και την ευσυνειδησία των εργαζομένων.

Μεταξύ των ιδρυμάτων, ιδιαίτερη πρόοδος έχει σημειώσει το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, όπου εδώ και χρόνια λειτουργεί το Σύστημα Διαχείρισης Εργαστηριακών Αποβλήτων (ΣΔΕΑΠ).

«Ουσίες τοξικές ή εκρηκτικές είναι αποθηκευτεί για πολλά χρόνια, εγκαυμώνοντας σοβαρούς κινδύνους για

Μόλις πριν από δέκα χρόνια, όλα τα απόβλητα από εργαστήρια πανεπιστημιακών σχολών κατέληξαν στην αποδέχηση και κατ'επέκταση στον υδροφόρο ορίζοντα.

Η ασφαλής αποθήκευση των επικινδύνων χημικών στοιχείων έγκειται εν πολλοίς στην ευσυνειδησία των εμπλεκόμενων.

τους εργαζομένους εκεί» εξηγεί στην «Κ» η κ. Δήμητρα Λαμπροπούλου, λέκτορας του ΑΠΘ στο Εργαστήριο Ελέγχου Ρύπανσης Περιβάλλοντος, που ακολουθήθηκε ενεργά με την οργάνωση του ΣΔΕΑΠ στα Ιωάννινα. Τα τμήματα που έχουν έδρα στο Αγρίνιο επιβαρύνουν το αποχετευτικό σύστημα της πόλης με υγρά απόβλητα ημερησίως, τα οποία όμως δεν θεωρούνται επιβλαβή. «Τα βαρέα απόβλητα (βαρέα μέταλλα, οργανικοί διαλύτες, φαινόλες κ.λπ.) αποθηκεύονται και προωθούνται σε επεξεργασία» λέει στην «Κ» ο κ. Παναγιώτης Δημόπουλος, πρόεδρος του Τμήματος Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων.

Εκσυγχρονισμός
Εδώ και τρία χρόνια, το ΑΠΘ ξεκίνησε τον «εκσυγχρονισμό» των συστημάτων του, απομακρύνοντας επικινδύνους φορτίο δεκαετιών, ενώ ακολουθείται πλέον ένα αντίστοιχο σύστημα διαχείρισης εργαστηριακών αποβλήτων. Και στις δύο περιπτώσεις η χρηματοδότηση προήλθε από την πρωταγία. «Έχουμε μειώσει την ποσότητα και την τοξικότητα των ενώσεων που μεταχειρίζονται οι φοιτητές στα πειράματα» υπογραμμίζει στην «Κ» ο κ. Θαν. Βαλαβανίδης, καθηγη-

τής Χημείας στο Πανεπιστήμιο. «Πολλές τοξικές και μη βιοδιασώψιμες ουσίες, όπως π. χ. το χλωροφόρμιο, τις έχουμε αντικαταστήσει με λιγότερο επικινδύνες». Πριν από λίγα χρόνια, με ένα κονδύλι 40.000 ευρώ το Πανεπιστήμιο Αθηνών πέτυχε να «καθαρίσει» από συσσωρευμένα χημικά απόβλητα. «Με 20.000 ευρώ επίσης θα μπορούσαμε κάνουμε συστηματικά εκκαθάριση». Προς το παρόν, εγκαταστάθηκαν στην κεντρική αποθήκη ειδικά δοχεία για τις μη βιοδιασώψιμες ενώσεις.

«Δουλεύουμε με μικροσυγκεντρώσεις», συμπληρώνει στην «Κ» η κ. Μαρία Καρανατέλλα, επικοινηστική γραμματέας στις Επιστήμες Θαλάσσιων στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου, «τα οξέα και οι βάσεις προωθούνται στο σύστημα εξουδετέρωσης του πανεπιστημίου μας και εν συνεχεία στον βιολογικό καθαρισμό. Ο καθένας κατά συνέπεια αποθηκεύει τα επιβλαβή απόβλητα». Στα οκτώ χρόνια λειτουργίας του Τμήματος, τρεις φορές έχει γίνει περιουλογογή των αποβλήτων. «Απαγορεύω στους φοιτητές μου να ρίχνουν οτιδήποτε στον νεροχύτη. Οφείλουμε να εμψυχώσουμε το αίτημα ευθύνης στους νέους επιστήμονες».

Ωστόσο, όπως άλλοι πανεπιστημιακοί διευκρίνισαν στην «Κ», υπάρχουν πάντοτε κάποιες ενώσεις που χαρακτηρίζονται ακίνδυνες και οδηγούνται στον νεροχύτη. Η διαχείριση κάθε ουσίας απαιτεί περίσκεψη, αφού οι ι-διότητες της διαφέρουν και αλλάζουν ανάλογα με τη συγκέντρωσή της.

«Νηπιακές», όμως, παραμένουν οι επιδόσεις μας στον τομέα αυτόν συγκρινόμενες με τα ΑΕΙ εξωτερικού: ενεργεί λειτουργούν εξειδικευμένα τμήματα για τη διαχείριση των αποβλήτων και την ενημέρωση των εργαζομένων, υπάρχει αυστηρός έλεγχος σε ό, τι εισέρχεται και εξέρχεται από τα εργαστήρια, που κάποιες φορές δέχονται ακόμα και νηπιήρες με αισθητήρες που εντοπίζουν την παράτυπη απόρριψη χημικών ενώσεων!

Δενδροφύτευση από τον ΣΚΑΪ στον Υμηττό Συμμετέχουν δεκάδες φορείς

Άλλος ένας πράσινος κρίκος στην αλυσίδα δενδροφυτεύσεων του ΣΚΑΪ προστίθεται σήμερα στο πλαίσιο της προσπάθειας αναδάσωσης καμένων περιοχών.

Ετσι, περίπου 15.000 δενδρύλλια θα φυτευθούν στη θέση Προφήτης Ηλίας στον Υμηττό, στη δενδροφύτευση που ξεκινάει στις 10 π.μ. και που συνδιοργανώνουν ο ΣΚΑΪ με τον Σύνδεσμο για την Προστασία και Ανάπτυξη του Υμηττού (ΣΠΑΥ), το υπουργείο Περιβάλλοντος και τη Διεύθυνση Αναδάσωσης Αττικής. Μιλάμε για μια περιοχή που στο πρόσφατο παρελθόν καταστράφηκε δύο φορές από τις φλόγες - το καλοκαίρι του 2006 και πέρυσι τον Ιούλιο. Στη σημερινή εκδήλωση έχουν δηλώσει συμμετοχή δεκάδες φορείς από τους δήμους Γλυφάδας, Βύρωνα, Ηλιούπολης, Αργυρούπολης, Βάρης, Ελληνικού, Καισαριανής αλλά και από άλλες περιοχές, με κοινό στόχο να «πρασινίσουν» την περιοχή.

Ανάμεσά τους, ο Όμιλος Φίλων Βουνού και Θάλασσας, οι εθελοντικές ομάδες Καισαριανής και Βύρωνα, η Ένωση για την Προστασία του Υμηττού, η εθελοντική ομάδα αντιμετώπισης καταστροφών της Γλυφάδας και η 3η ομάδα Προσκόπων του δήμου Αθηναίων, η Περιβαλλοντική Κίνηση Πολιτών Γλυφάδας, η Ένωση Ελληνίδων Οδηγών, κ.ά. Ως σημεία συνάντησης έχουν οριστεί η θέση Πατητήρι (φθάίνουμε εκεί από τη λεωφόρο Γεννημάτων στη Γλυφάδα και από τις οδούς Αθανάτου, Νυμφών, Πριγκιπωννήσων, Αγ. Νεκταρίου, Κορινθίων) και η θέση Δεξαμενή (φθάίνουμε από τις οδούς Ιωάννου Δραγούμη και Προφήτη Ηλία της Γλυφάδας).

Για όσους κινηθούν με τα λεωφορεία, υπάρχουν τρεις γραμ-

Περί τα 15.000 δενδρύλλια θα φυτευθούν στη θέση Προφήτης Ηλίας στον Υμηττό.

Η εκστρατεία συνεχίζεται την άλλη Κυριακή στην Πεντέλη και στις 21 Μαρτίου στην Καβάλα.

μής που κάνουν στάση κοντά στη θέση Πατητήρι: 124, Γλυφάδα - Αγ. Τριάδα - Αγ. Τρύφωνας με αφετηρία την πλατεία της Γλυφάδας και τη Α4 Ακαδημία - Αργυρούπολη - Τερψιθέα από την οδό Ακαδημίας και Β1 Πειραιάς - Ανω Γλυφάδα με αφετηρία την Ακτιά Σαββρίου στον Πειραιά.

Και η εκστρατεία συνεχίζεται. Στις 14 Μαρτίου, την άλλη Κυριακή, σειρά έχει η περιοχή Κοκκιναρά στην Πεντέλη, όπου θα φυτευθούν 40.000 δενδρύλλια σε 1.000 στρέμματα, ολοκληρώνοντας την αποκατάσταση της νότιας πλευράς του Πεντελικού Ορους και την 21η Μαρτίου δενδροφύτευση θα γίνει στην Καβάλα, στην περιοχή Ασπρη Αμμος, με τη συνεργασία του δήμου Καβάλας.